

ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інфектології, якості та безпеки продукції агропромислового
комплексу

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. директора ННІ Ветеринарної
медицини
Людмила ПАРХОМЕНКО
Людмила Пархоменко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Паразитологія та інвазійні хвороби тварин
(назва навчальної дисципліни)

Напря́м підготовки _____
Спеці́альність 211 «Ветеринарна медицина»
Освітня програма _____
Освітній рівень магістр
ННІ ветеринарної медицини

Старобільськ, 2020

Робоча програма «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин»
(назва дисципліни)

для студентів спеціальності (напряму) 211 «Ветеринарна медицина»
(шифр і назва спеціальності/напряму)

«28» серпня 2020 року – 11 с.

Розробники:

Івлева Оксана Вікторівна, к.вет.н., старший викладач кафедри інфектології, якості та безпеки продукції агропромислового комплексу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інфектології, якості та безпеки продукції агропромислового комплексу

Протокол від «28» серпня 2020 року № 7

Завідувач кафедри

Руслан ДУБІН
(ПІП)

Схвалено науково-методичною комісією ННІ Ветеринарна медицина

Протокол від «28» серпня 2020 року № 12

Точкова

Євгенія Рачук

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» в процесі вивчення студентами структурних розділів: загальної паразитології, ветеринарної гельмінтології, ветеринарної арахнології та ветеринарної ентомології, ветеринарної протозоології є оволодіння теоретичними знаннями та набуття практичних навичок.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» є:

- освоєння методів діагностики інвазійних хвороб;
- вивчення морфології збудників придбання;
- навичок лабораторної обробки матеріалу і проведення лікувально-профілактичних заходів при інвазійних хворобах.

2.3. Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування програмних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК11. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища

3. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

-

4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: «Акушерство, гінекологія та штучне осіменіння сільськогосподарських тварин», «Внутрішні незаразні хвороби», «Ветеринарно-санітарна експертиза», «Епізоотологія», «Мікробіологія», «Організація і економіка ветеринарної справи», «Фармакологія»

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна паразитологія. Історія розвитку дисципліни. Біологічні та екологічні основи паразитизму. Вчення про паразитарні (інвазійні) і хвороби.

Тема 2. Трематодози тварин. Систематика і загальна характеристика морфології та біології трематод. Фасціольоз, парамфістоматози жуйних тварин, дикроцеліоз, ехінохазмоз свиней: визначення хвороб, систематика і характеристика збудників, епізоотичні особливості, клінічні ознаки, діагностика і диференційна діагностика, лікування та профілактика.

Тема 3. Цестодози тварин. Загальна характеристика цестод та їх личинкових стадій. Лярвальні цестодози тварин: цистицеркози. Визначення хвороб, систематика і характеристика збудників, епізоотичні особливості, клінічні ознаки, діагностика і диференційна діагностика, лікування та профілактика. Ехінококоз, ценуроз: визначення хвороб, систематика і характеристика збудників, епізоотичні особливості, клінічні ознаки, діагностика і диференційна діагностика, лікування та профілактика. Імагінальні цестодози жуйних, однокопитних та птахів. Монієзійоз, аноплоцефалідози однокопитних, гіменоліпідози птахів. Цестодози птахів: дрепанідотеніоз і гіменолепідози качок та гусей, райєтиноз, давенеоз, амеботеніоз і хоанотеніоз курей, лігульоз, ботріоцефальоз, кавіоз, каріофільоз і трієнофороз риб.

Тема 4. Нематодози тварин. Загальна характеристика гельмінтів класу нематод та підрядів. Аскаридатози тварин. Загальна характеристика аскаридат. . Оксіуратози тварин: оксіуроз коней, пасалуроз кролів, гетеракоз птиці. Аскарроз свиней, параскарроз коней, токсакарроз і токсаскарроз м'ясоїдних: визначення хвороб, систематика і характеристика збудників, епізоотичні особливості, клінічні ознаки, діагностика і диференційна діагностика, лікування та профілактика. Шлунково-кишкові стронгілятози коней і жуйних. Методи діагностики, диференціальна діагностика. Стронгілятози травного тракту свиней, м'ясоїдних і гусей. Методи діагностики, диференціальна діагностика

6. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ТЕМА 1. Загальна паразитологія	10	2	-	-	8	-	-	-	-	-
ТЕМА 2. Трематодози тварин	38	4	-	10	24	-	-	-	-	-
ТЕМА 3. Цестодози тварин	36	4	-	8	24	-	-	-	-	-
ТЕМА 4. Нематодози тварин	36	4	-	8	24	-	-	-	-	-
Усього годин	120	14	-	26	80	-	-	-	-	-

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ФН	Заочна ФН
1			
2			
3			
4			
5			

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ФН	Заочна ФН
1.	Методи спеціальної (лабораторної) діагностики гельмінтозів. Прижиттєві копроскопічні дослідження. Посмертна діагностика гельмінтозів.	2	-
2.	Методи діагностики і диференц. діагностика фасціольозу, парамфістомозу та дикроцеліозу жуйних.	2	-
3.	Діагностика та диференційна діагностика еуритремоз та хастилезіоз тварин, простогоніоз птиці.	2	
4.	Діагностика та диференційна діагностика опісторхозу, клонорхозу м'ясоїдних тварин	2	-
5.	Діагностика та диференційна діагностика моногенозів (гіродактильозу і дактилогірозу) та дігенозів (диплостомозу і постодиплостомозу) риб	2	
6.	Загальна характеристика гельмінтів класу Cestoda. Типи личинок цестод. Діагностика та диференційна діагностика цистицеркозів бовісного, целюлозного та овісного	2	-
7.	Діагностика і диференційна діагностика цистицеркозів	2	-

	серозних покривів внутрішніх органів тварин. Діагностика та диференційна діагностика ценурозу і ехінококозу тварин		
8.	Діагностика і диференційна діагностика дипілідіозу, мезоцестоїдозу, дифілоботріозу.	2	
9.	Діагностика і диференційна діагностика аноплогоцефалітозів жуйних тварин: монієзійоз, тизанієзійоз, авітеліноз, стилезійоз.	2	
10.	Загальна характеристика гельмінтів класу Nematoda та їх систематика. Відпрацювання методів діагностики нематодозів у тварин	2	-
11.	Характеристика нематод підряду Oxurata. Діагностика і диференціальна діагностика оксіурозу в однокопитних і пасалурозу у кролів	2	-
12.	Діагностика і диференціальна діагностика стронгілятозів травного тракту тварин: стронгілідози і ціатостомідози коней, стронгілятози жуйних – хабертіоз, буностомоз, езофагостомоз, тріхостронгілідози	2	
13.	Діагностика і диференціальна діагностика стронгілятозів дихальних шляхів тварин: диктіокаульози жуйних, протостронгілідози овець і кіз, метастронгільози свиней, сингамоз птиці, кренозомоз м'ясоїдних тварин.	2	

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, очне відділення	Кількість годин заочне відділення
1.	Види паразитів та живителів. Взаємовідношення паразита та живителя, елементи патогенного впливу паразита на живителя. Номенклатура інвазійних хвороб.	4	-
2.	Епізоотологія інвазійних хвороб. Перебіг і прояв інвазійних хвороб. Імунітет і преуниція. Економічний збиток при інвазійних хворобах. Інвазії загальні для людини та тварини. Основи лікарсько-профілактичних заходів при інвазійних хворобах. Вчення Е.Н. Павловського про природну осередкованість трансмісивних хвороб.	4	
3.	Прижиттєва диференційна діагностика трематодозів жуйних тварин. Систематика і характеристика збудників, епізоотичні особливості, клініка, діагностика, лікування та профілактика Діагностика псевдамфістомозу, ехінохазмозу, метагоніомозу, парагоніомозу, нанофіетозу, гетерофіетозу, шистосомозу м'ясоїдних тварин. Діагностика ехінохазмозу свиней, ехіностоматидозів та нотокотілідозів птиці	24	
4.	Визначення хвороб, систематика і характеристика збудників, епізоотичні особливості, діагностика, диференційна діагностика, заходи боротьби та профілактика цестодозів. Імагінальні цестодози жуйних, однокопитних та	24	

	птахів. Аноплоцефалідози коней. Цестодози птахів: дрепанідотеніоз і гіменолепідози качок та гусей, райстиноз, давенеоз, амеботеніоз і хоанотеніоз курей, лігульоз, ботріоцефальоз, кавіоз, каріофільоз і трієнофороз риб.		
5.	<p>Спіруратози водоплавних птахів. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.</p> <p>Філяріатози тварин. Сетаріози коней і великої рогатої худоби. Дирофіляріоз тварин. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.</p> <p>Стронгілоїдози молодняка тварин. Визначення, характеристика збудників, епізоотологічні дані, клінічний прояв, діагностика, лікування та профілактика.</p> <p>Оксіуратози: оксіуроз коней, пасалуроз кролів, гетеракоз птиці. Визначення хвороб, систематика, характеристика збудників, епізоотичні особливості, клінічні ознаки, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика.</p> <p>Характеристика нематод підряду <i>Trichurata</i>. Діагностика і диференціальна діагностика трихурозів та трихінельозу тварин.</p> <p>Характеристика нематод підряду <i>Spirurata</i>. Діагностика і диференціальна діагностика спіруратозів тварин.</p> <p>Характеристика нематод підряду <i>Filariata</i>. Діагностика і диференціальна діагностика сетаріозів і дирофіляріозу у тварин. Діагностика і диференціальна діагностика стронгілоїдозів у молодняка тварин.</p>	24	

10. Індивідуальні завдання

Теми курсових робіт з дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин».

I. Хвороби, що викликані трематодозами:

1. Фасціольози жуйних тварин.
2. Фасціолопсоз.
3. Парамфістоматидози тварин.
4. Дикроцеліози.
5. Простогоніmoz птахів.
6. Еуритремоз великої рогатої худоби.

7. Опісторхоз м'ясоїдних.
8. Шистосомоз
9. Аляріоз.
10. Ехіностоматидоз.
11. Диплостомоз.

II. Хвороби, що викликані цестодозами.

12. Цистицеркоз ВРХ.
13. Цистицеркоз овець і кіз.
14. Цистицеркоз тонуїкольний.
15. Ехінококоз ВРХ.
16. Ценуроз церебральний.
17. Монієзіоз жуйних.
18. Ехінококоз свиней.
19. Диплідіоз м'ясоїдних.
20. Ехінококоз м'ясоїдних.
21. Гіменолепідіози.
22. Тенідози м'ясоїдних.
23. Ботріоцефальоз риб.
24. Дифілоботріоз.
25. Альвеококоз лярвальний.

III. Хвороби, що викликані нематодозами.

26. Скрябінемоз.
27. Неоаскароз телят.
28. Трихостронгілози.
29. Диктіокаульоз жуйних.
30. Телязіоз жуйних.
31. Трихуроз жуйних.
32. Сетаріоз ВРХ та коней.
33. Парафіляріоз жуйних.
34. Стронгілодоз жуйних.
35. Оксіуроз коней.
36. Параскароз коней.
37. Парафіляріоз коней.
38. Стронгілодоз коней.
39. Аскарроз свиней.
40. Трихінельоз свиней.

- 42.Метастронгільоз свиней.
- 43.Макраканторинхоз.
- 44.Токсокароз м'ясоїдних.
- 45.Дирофіляріоз м'ясоїдних.
- 46.Трихуроз м'ясоїдних.
47. Трихінельоз м'ясоїдних.
- 48.Дракункульоз м'ясоїдних.
- 49.Пасалуроз кролів.
- 50.Гетеракоз птахів.
- 51.Аскаридїоз птахів.
52. Стрептокароз птахів.
- 53.Поліморфоз птахів.
- 54.Філікольоз птахів.
55. Анізакидози.

IV. Хвороби, що викликані найпростішими.

- 56.Бабезіоз ВРХ.
- 57.Бабезіоз ДРХ.
58. Еймеріози ВРХ та ДРХ.
- 59.Токсоплазмоз.
60. Криптоспоридіоз.
- 61.Трихомоноз.
- 62.Трипаносомоз.
- 63.Анаплазмоз ВРХ та ДРХ.
64. Бабезіоз коней.
65. Парувальна хвороба коней.
66. Бабезіоз свиней.
67. Еймеріоз свиней.
- 68.Амебна дизентерія свиней.
- 69.Балантидіоз свиней.
70. Бабезіоз м'ясоїдних.
- 71.Токсоплазмоз м'ясоїдних.
- 72.Саркоцистоз м'ясоїдних.
- 73.Еймеріоз курей.
- 74.Гістомоноз курей.
75. Малярія птахів.
- 76.Еймеріоз кролів.
- 77.Іхтіофтиріоз.
- 78.Ноземоз.

IV. Хвороби, що викликані членистоногими.

79. Саркоптоз ВРХ.
80. Псороптоз ВРХ та овець
81. Демодекоз жуйних.
82. Саркоптоз коней.
83. Псороптоз коней.
84. Саркоптоз свиней.
85. Демодекоз свиней.
86. Саркоптоз м'ясоїдних.
87. Демодекоз м'ясоїдних.
88. Псороптоз кролів.
89. Варооз бджіл.
90. Акарапоз бджіл.
91. Гіподермоз жуйних тварин.
92. Естроз овець
93. Сифункулятози.
94. Вольфартіоз.
95. Гастрофільоз коней.
96. Ринестроз коней.
97. Триходектоз м'ясоїдних.
98. Браульоз бджіл.
99. Сенотаїніоз.
100. Сучасні антигельмінтні, інсектоакарицидні, антипротозойні лікарські засоби та їх вплив на імунний статус тварин.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Типового положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів Луганського національного аграрного університету.

12. Форми поточного та підсумкового контролю і засоби діагностики результатів навчання

12.1. Поточний контроль проводиться у вигляді опитування.

12.2. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку/екзамену.

12.3. Засобами діагностики результатів навчання є стандартизовані тести та презентації студентами результатів виконаних завдань.

12.4. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Семестровий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4		
15	15	15	15	40	100

T1, T2 ... T11 – теми навчальної дисципліни.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Плакати, мікро- та макропрепарати.

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проведення лабораторних та самостійних занять з дисципліни для самостійної роботи з дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» для студентів напряму підготовки 211 "Ветеринарна медицина" за освітнім рівнем «бакалавр»/ Бабенко О.П., Дубін Р.А., Івлева О.В., – Харків: ЛНАУ, 2018. – 48 с.
2. Методичні вказівки до проведення лабораторних занять з дисципліни для самостійної роботи з дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» для студентів напряму підготовки 6.110101 «Ветеринарна медицина» та 211 "Ветеринарна медицина" за освітнім рівнем «бакалавр»/ Івлева О.В., Наливайко Л.І.– Харків: ЛНАУ, 2018. – 48 с.

15. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України “Про ветеринарну медицину” №2498/12.
2. Стибель В.В. Гельмінтози свиней : навч. посіб. / В.В. Стибель. – Львів : Столом, 2004. – 160 с.
3. Галат В.Ф., Березовський А.В., Ткаченко В.Ю. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин : практикум / В.Ф. Галат. – Вінниця : Нова книга, 2007.

4. Галат В.Ф., Артеменко Ю.Г., Прус М.П. та ін. Практикум з паразитології / В.Ф. Галат. – Київ : Урожай, 1999.
5. Дахно І.С., Березовський А.В., Галат В.Ф. Атлас гельмінтів тварин / І.С. Дахно. – Київ : Вамілформ, 2001. – 118 с.
6. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин : практикум / В.Ф.Галат. – Київ : Вища освіта, 2004.
7. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / В.Ф. Галат. – Київ : Вища школа, 2003.
8. Єрохіна О.М., Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин : навч. посіб. / О.М. Єрохіна. – Київ : Аграрна освіта, 2014. – 431 с.

15.1. Навчальна та інша література

1. Богач М.В. Інвазійні хвороби риб : навч. посібник. / Богач М.В., Березовський А.В., Тараненко І.Л. – Київ: Ветінформ, 2007. – 224 с.
2. Пономаренко В.Я. Протозойні хвороби тварин: монографія / В.Я. Пономаренко. – Харків : «Гриф», 2010. – 288 с.
3. Хаусман К. Протозоология К. Хаусман, :пер. с нем. – М.:Мир, 1988. – 334 с.
4. Секретарюк К.В. Основи екологічної паразитології / К.В. Секретарюк, О.А. Скварчевський. – Львів, 2007. – 358 с.
5. Медведев К.С. Болезни кожи собак и кошек / К.С. Медведев. – К. : Вима, 1999. – 151с.
6. Патерсон С. Кожные болезни собак. – М.:АКВАРИУМ ЛТД. – 2000. – 147с.
7. Прус М.П. Бабезіози тварин Наукове забезпечення сталого розвитку сільського господарства в лісостепу України. – К.: ТОВ Алева, 2003. – С. 202–208.
8. Березовський А.В. /Каталог. Препарати для ветеринарної медицини. – К., Ветінформ, 2013. – 112 с.
9. Бабезиозы животных: лекция / В. Пономаренко. – Харьков : ХГЗВА, TEMPUS, 2004. – 22 с.
10. Болезни собак и кошек: Тили Л. Ветеринария. пер. с англ. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2001.-784 с.
11. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды: Справочник. Котельников Г.О. – М.: Колос, 1994. – 208 с.
12. Гробов О.Ф., Лихотин А.К. Болезни и вредители пчел. – М.: Агропромиздат, 1989. – 211 с.
13. Микитюк Т.В., Якубчак О.М. Хвороби прісноводних риб. – К.: Урожай, 1992. – 160 с.

14. Машкей И.А. Демодекоз собак и кошек / И.А. Машкей. – Харьков, 2002. – 106 с.
15. Болезни рыб и основы рыбоводства / Под ред. Грищенко Л.И. – М.: Колос, 1999. – 456 с.
16. Лабораторна діагностика інвазійних хвороб риб. – Львів, 2001. – 204 с.
17. Петроченко В.И., Котельников Г.А. Гельминтозы птиц. – М.: Колос, 1976. – 1987. – 246 с.
18. Современные лекарственные средства фармакоррекции и химиопрофилактики животных / Березовский А.В., Поживил А.И., Шевченко А.Н. – Киев, 2007. – 240 с.
19. Современные средства ветеринарной медицины / Кравцов Р.И., Колесник А.В. – Харьков, УПЦ «Контраст», 2004. – 297 с.